

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Anders Paulsen
Tfn 026-17 90 95
anders.paulsen@gavle.se

Socialnämnden

Bilaga 1 till ekonomisk månadsrapport för socialnämnden, december 2021

Resultaträkning t.o.m. december för hela Valförd Gävle och uppdelad på de tre nämnderna (*belopp i tkr*).

Resultatet för hela Valförd Gävle är för perioden januari – december plus 29,2 mnkr.

Gemensamma kommentarer till investeringar

Som ingångsvärde har de tre nämnderna i ramtilldelningen för 2021 tillsammans 16,8 mnkr till investeringar.

Alla tre nämnderna hade i bokslutet för 2020 kvar pengar till investeringar som inte användes under året, uppgående till totalt ca 8,5 mnkr. Nämnderna inom Valförd Gävle har föreslagit fullmäktige om en överföring av dessa belopp till 2021. Fullmäktige beslutade om denna överföring av investeringsmedel på marssammanträdet och därmed har de tre nämnderna tillsammans totalt 25,3 mnkr till investeringar under 2021.

Per den sista december har 15,3 mnkr bokförts som investeringar för de tre nämnderna tillsammans. Övriga 10 mnkr i investeringsutrymme 2021 överförs till 2022.

Valförd Gävle	Utfall för perioden 2021-01-01 - 2021-12-31 (Intern bokföring inom respektive nämnd ingår inte)						
	Utfall	Budget	Avvikelse	Förändring %	ON	SN	AFN
TOTALT							
Intäkter							
Taxor och avgifter	93 635	92 879	756	-4,0%	86 477	3 861	3 305
Hysesintäkter	90 627	99 295	-8 668	-7,5%	45 847	25 538	19 242
Statsbidrag	281 869	243 746	38 123	-3,8%	29 486	19 326	233 057
Övriga intäkter	103 774	84 910	18 864	1,9%	65 644	22 316	24 468
Kommunbidrag	2 916 342	2 916 342	0	10,7%	1 338 230	554 752	1 023 360
Summa intäkter	3 486 247	3 437 172	49 075	8,1%	1 565 683	625 794	1 303 431
Kostnader							
Personalkostnader	-1 836 526	-1 785 619	-50 907	2,7%	-811 325	-288 179	-737 067
Bidrag och transfereringar	-217 522	-238 829	21 307	-1,2%	-500	-7 503	-218 125
Köp av verksamhet och entreprenader	-880 448	-874 691	-5 757	14,8%	-463 967	-219 876	-196 604
Hyror och fastighetskostnader	-292 805	-304 853	12 049	-0,3%	-146 165	-61 918	-84 728
Övriga kostnader	-220 131	-222 467	2 336	3,9%	-119 615	-36 402	-64 117
Avskrivningar och intern ränta	-9 567	-10 713	1 146	5,3%	-7 574	-602	-1 392
Summa kostnader	-3 456 999	-3 437 172	-19 827	5,1%	-1 549 147	-614 480	-1 302 034
Resultat	29 247	0	29 247	-145,2%	16 536	11 313	1 398

Tabell 1; *Förändring i % är skillnaden jämfört med samma period föregående år.

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden, december 2021

Enligt bokföringen blev det ackumulerade resultatet t.o.m. december 2021 plus 11,9 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Sammanfattningsvis en stor positiv avvikelse för nämnden efter de ekonomiska tillskott från fullmäktige 40+64 mnkr. Personalkostnaden är mycket lägre än förväntat, men beror på att vakanta tjänster inte har kunnat ersättas med ordinarie anställningar i den takt som önskats. Och därmed har inte inhyrda konsulter kunnat avslutas som var planerat. En ytterligare stor positiv avvikelse avser återsökta medel från Migrationsverket genom statsbidrag för skyddat boende ca 5 mnkr.

Socialnämnden	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %
TOTALT	202101-202112	202101-202112		2020 / 2021
Intäkter				
Taxor och avgifter	4 472	8 804	-4 332	-51,7%
Hysesintäkter	25 538	32 988	-7 450	-20,3%
Statsbidrag	20 605	9 020	11 585	28,7%
Övriga intäkter	22 568	18 907	3 661	-8,6%
Kommunbidrag	558 572	558 572	0	20,9%
Summa intäkter	631 755	628 291	3 464	16,1%
Kostnader				
Personalkostnader	-291 479	-299 474	7 995	1,9%
Bidrag och transfereringar	-9 378	-6 745	-2 633	32,5%
Köp av verksamhet och entreprenader	-219 876	-220 550	674	35,6%
Hyror och fastighetskostnader	-61 918	-75 774	13 856	-8,1%
Övriga kostnader	-36 571	-25 153	-11 418	-15,1%
Avskrivningar och intern ränta	-602	-595	-6	22,8%
Summa kostnader	-619 824	-628 291	8 467	9,5%
Resultat	11 931	0	11 931	-153,8%

Tabell2; *Förändring i % är skillnaden jämfört med samma period föregående år.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. december 2021

Familjehemsenheten 0,0 mnkr (0,2 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelse; Familjehemsenheten redovisar ett resultat med totalt 0,0 mnkr för perioden. Familjehemsenheten resultatförbättring under året har att göra med det ökade kommunbidraget om 10 mnkr (som fullmäktige fattade beslut om i juni).

Det tidigare negativa resultatet, innan den utökade budgeten, berodde delvis på en placering mer än 2020 på SiS. Åtta barn var under perioden omplacerade från familjehem till HVB-hem, men ligger kvar som ärende på familjehemsenheten. Kostnaderna för dessa befintliga ärenden har alltså ökat.

Åtgärd till avvikelsen; Analys av avvikelsen är påbörjad. Utvärdering av hur vi kan behålla kontrakterade jourhem pågår.

Utredningsenhet ungdom 9,5 mnkr (7,3 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Utredningsenhet ungdom har fått en utökad budget (kommunbidrag) för placeringskostnader med 15 mnkr + 5 mnkr på årsbasis. Dock

så blev kostnaden för placeringar lägre än prognosen som gjordes vid delår 2, under slutet av 2021.

Antalet placeringar har legat runt 32 st per månad under hela 2021, vilket är en ökning med ca 7 st jämfört med augusti - december 2020, då antalet låg kring 25 st (snittkostnaden per placering ligger på ca 150 tkr/månad). Ökningen av placeringar i HVB har ingen koppling till pandemin. Man ser en ökning av ungdomar med psykisk ohälsa och i kombination med droger och kriminalitet där placering är nödvändig. Det finns dock ingen enskild förklaring till ökningen. Det är inte ovanligt att placeringarna fluktuerar över tid och att det är svårt att analysera variationerna, varför placeringar ökar eller minskar.

Åtgärd till avvikelsen; Översyn av HVB-placeringarna görs genom kontinuerliga uppföljningar och flera placerade ungdomar planeras skrivas ut under våren. För vissa personer inom målgruppen saknar vi på grund av resursbrist, alternativ på hemmaplan inom egen regi, och kommer därav köpa extern öppenvård vid behov.

En djupare utredning kring orsakerna till ökningen av placeringskostnaderna startades under hösten 2021 tillsammans med externt stöd och kommer att återrapporteras till nämnden under våren 2022.

Utredningsenhet barn 0,5 mnkr (0,1 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden övriga kostnader och personalkostnader i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; På grund av rekryteringsläget och hög belastning har verksamheten behållit de inhyrda konsulter som enligt plan skulle avslutats i början av året. Kostnaderna för inhyrda konsulter avviker mot budget med -5,3 mnkr, personalkostnaderna avviker med +2,4 mnkr. Resultatförbättringen under 2021 för utredningsenhet barn har att göra med ett tillskott om 5 mnkr som kommer från de totalt 40 mnkr som kommunstyrelsen tilldelade nämnden på sitt oktobersamträde och avser de rapporterade behoven utifrån delårsrapport 2.

Åtgärd till avvikelsen; Översyn pågår om att anställa fler egna socialsekreterare för att minska beroendet av konsulter.

Utredningsenhet vuxen 3,0 mnkr (3,9 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden köp av verksamhet i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Utredningsenhet vuxens resultatförbättring efter sommaren har att göra med det ökade kommunbidraget (som fullmäktige fattade beslut om i juni) om 40 mnkr och på grund av de ytterligare 10 mnkr som kommunstyrelsen tilldelade nämnden i oktober. Den positiva budgetavvikelsen avser till största del återsökta medel från Migrationsverket för skyddat boende ca 5 mnkr. Under senvåren och sommaren 2020 skedde en kraftig ökning av LVM placeringar, men LVM placeringarna har nu minskat. Även det totala antalet vuxenplaceringar minskade under de första fem månaderna, trots den stora kostnadsavvikelsen, men har nu vänt uppåt igen. Det finns en viss koppling till pandemin vad gäller ökningen av antalet placeringar, främst under våren och sommaren 2020. Pandemin har medfört att möten med brukare med missbruksproblem inte alltid har kunnat genomföras och brukare med psykiatrisk diagnos + missbruk har inte kunnat besöka psykiatrin i den utsträckning som tidigare, vilket också har förvärrat deras allmäntillstånd och så småningom lett till ett ökat missbruk.

Sedan 2018 har vi uppmärksammat en ökning av våldsärenden till socialtjänsten, både ökning av våldsutsatta vuxna (främst kvinnor) som söker hjälp, samt en ökning av anmälningar rörande barn som lever i en våldsutsatt miljö (det handlar om våld i familjen, där våld utövas mellan vuxna). Fr.o.m. 2019 har vi sett en ökning av kvinnor med barn som placeras i skyddat boende. Vi ser även under 2020 en ökning av våldsärenden till socialtjänsten, både vad gäller barn som lever i våldsmiljöer och våldsutsatta kvinnor. Samma utveckling ser vi även i länets kommuner.

Åtgärd till avvikelsen; Variationer i vuxenplaceringar är svåra att förklara, över tid ser vi fluktuationer som är svåra att förklara varför de uppstår. Trots avvikelsen i resultat så var placeringarna avseende så väl LVM som SoL lägre under de första fem månaderna jämfört med den höga nivån under slutet av 2020. Men under sommaren (juni-juli) är vi tillbaka på samma höga nivåer som under 2020.

Det är högst sannolikt att antalet placeringar i skyddat boende kommer att ligga kvar på den höga nivån under delar av 2021. Arbetet med inrättandet av en ny våldsenhet väntas dock ge effekter under hösten 2021. Vi ser även en möjlighet att arbeta med att få ner kostnadsnivåerna på några av skyddande boenden.

En djupare utredning kring orsakerna till ökningen av placeringskostnaderna (ej skyddade boenden) startades under hösten 2021 tillsammans med externt stöd och kommer att återrapporteras till nämnden under våren 2022.

Effektiviseringskrav Socialnämnden 2021, -5,3 mnkr (-4,8 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden övriga kostnader i resultatrapporten tabell2)

Kommentar till avvikelsen; Effektiviseringsbehovet inom socialnämndens ansvarsområde är budgeterade under sektorledningen med -5,3 mnkr (övriga kostnader). Totalt för hela 2021 uppgår effektiviseringsbehovet/budgetunderskottet till 5,0 mnkr. Denna post har dock justerats ned med 20 mnkr som kommer från de totalt 40 mnkr som kommunstyrelsen tilldelade nämnden på sitt oktobersammaträde och avser de rapporterade behoven från delårsrapport 2. Detta effektiviseringsbehov är också endast teoretiskt då utredningsenhet ungdom har fått ett för stort tillskott och gör ett positivt resultat om 9,5 mnkr under 2021.

Åtgärd till avvikelsen; Generella effektiviseringsarbeten är redan startade och pågår. De förslag på effektiviseringar som kräver politiska beslut kommer att presenteras för nämnden kontinuerligt utifrån behov under 2022.

Tillståndsenheten 0,6 mnkr (0,3 mnkr nov)

(Denna avvikelse avser raden taxor och avgifter samt bidrag och transfereringar i resultatrapporten tabell2)

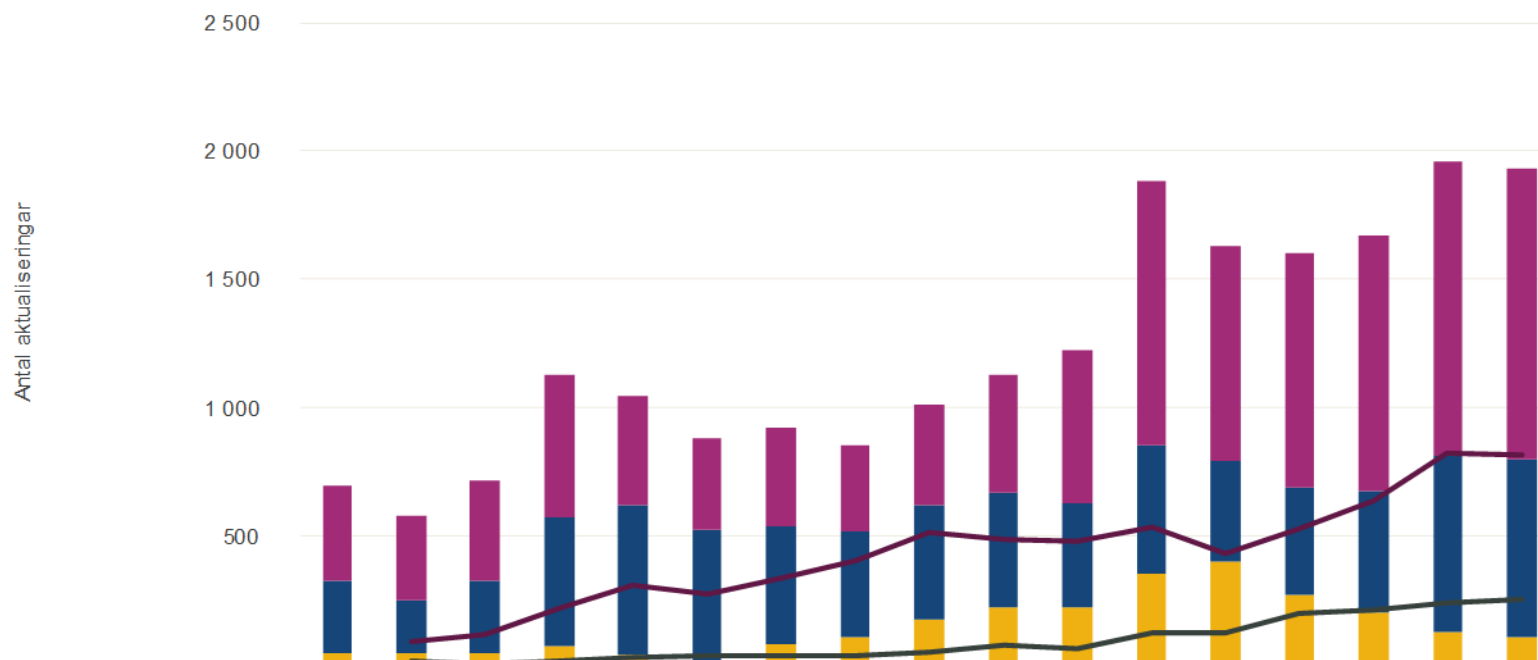
Kommentar till avvikelsen; Tillståndsenhetens avvikelser under året har avsett återbetalning av avgifter, samt ingen uppräknings av avgifter. Detta har nu kompensats genom diktade statsbidrag för smittskyddsåtgärder (tillsyn) förbättrade resultatet med 1,3 mnkr i september månad och ökat kommunbidrag 3,8 mnkr helår.

Åtgärd till avvikelsen; Ingen åtgärd,

Aktualiseringar och startade utredningar, vuxna (ackumulerat)

Aktualiseringar enligt lagen om omhändertagande av berusade personer (LOB) ingår ej.

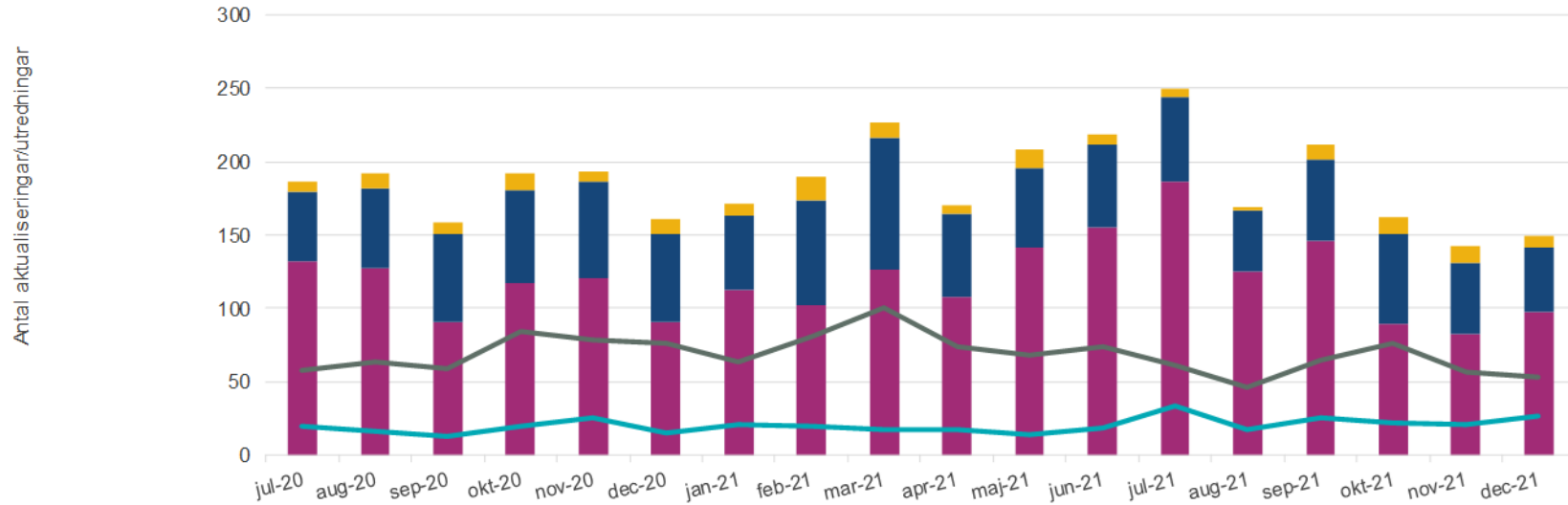
2014-2015 ingår serviceinsatser inom Öppenvårdsmottagning våld i nära relation, revidering är ej möjlig pga ga

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Anmälan	375	327	396	552	420	354	384	336	391	461	596	1 031	837	909	996	1 150	1 134
Ansökan	276	204	276	504	588	513	459	407	447	446	406	501	390	417	469	680	689
Övrigt	48	48	48	72	36	14	77	109	173	222	223	352	401	274	204	131	110
Startade utredn. §11.1 SoL		90	117	218	311	276	339	408	514	487	478	536	431	532	639	825	818
Startade utredn. §7 LVM		15	4	13	25	32	35	36	51	77	65	122	124	198	213	239	254

Antal aktualiseringar och startade utredningar, vuxna

Aktualiseringar enligt lagen om omhändertagande av berusade personer (LOB) ingår.

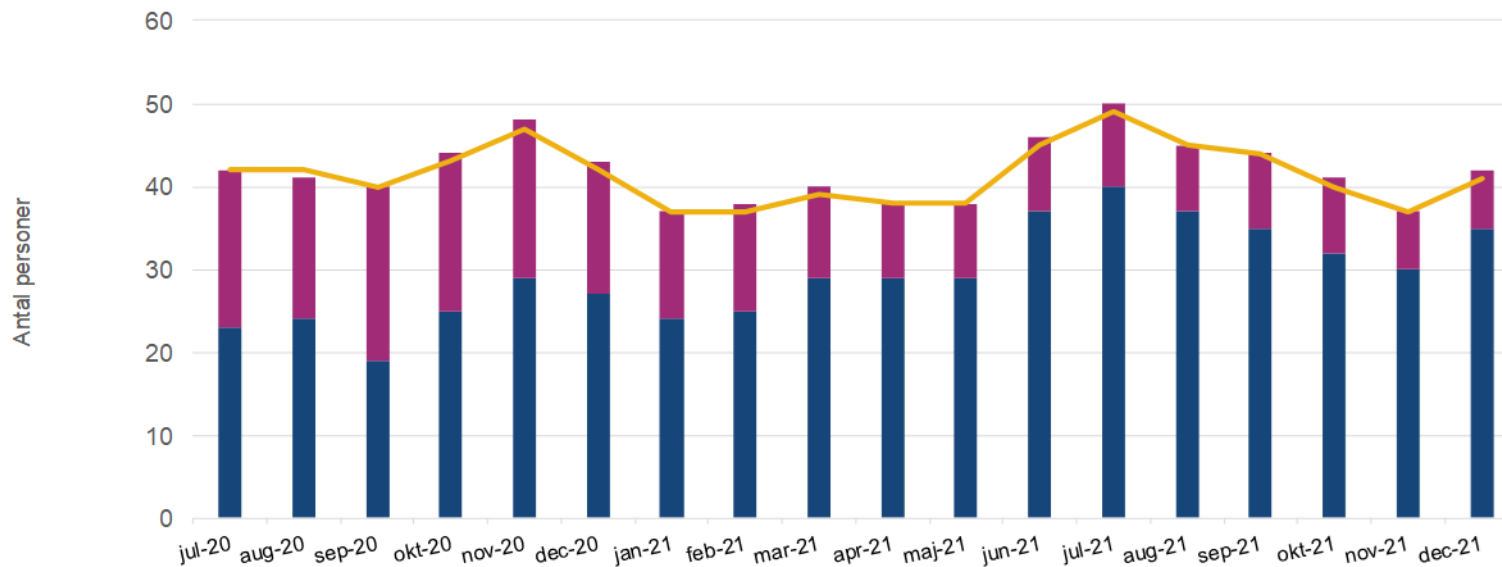

	jul-20	aug-20	sep-20	okt-20	nov-20	dec-20	jan-21	feb-21	mar-21	apr-21	maj-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Övrigt	7	10	8	11	7	10	8	16	11	6	12	6	6	2	11	12	11	8
Ansökningar	47	54	60	64	66	60	51	72	90	56	55	57	58	42	55	61	48	43
Anmälningar	132	128	91	117	120	91	112	102	126	108	141	155	186	125	146	89	83	98
Startade utredn. §11.1 SoL	58	63	59	84	79	76	64	81	100	74	68	74	61	46	65	76	56	53
Startade utredn. §7 LVM	20	16	13	20	26	15	21	20	17	17	14	19	33	17	26	22	21	27

■ Anmälningar
 ■ Ansökningar
 ■ Övrigt
 — Startade utredn. §11.1 SoL
 — Startade utredn. §7 LVM

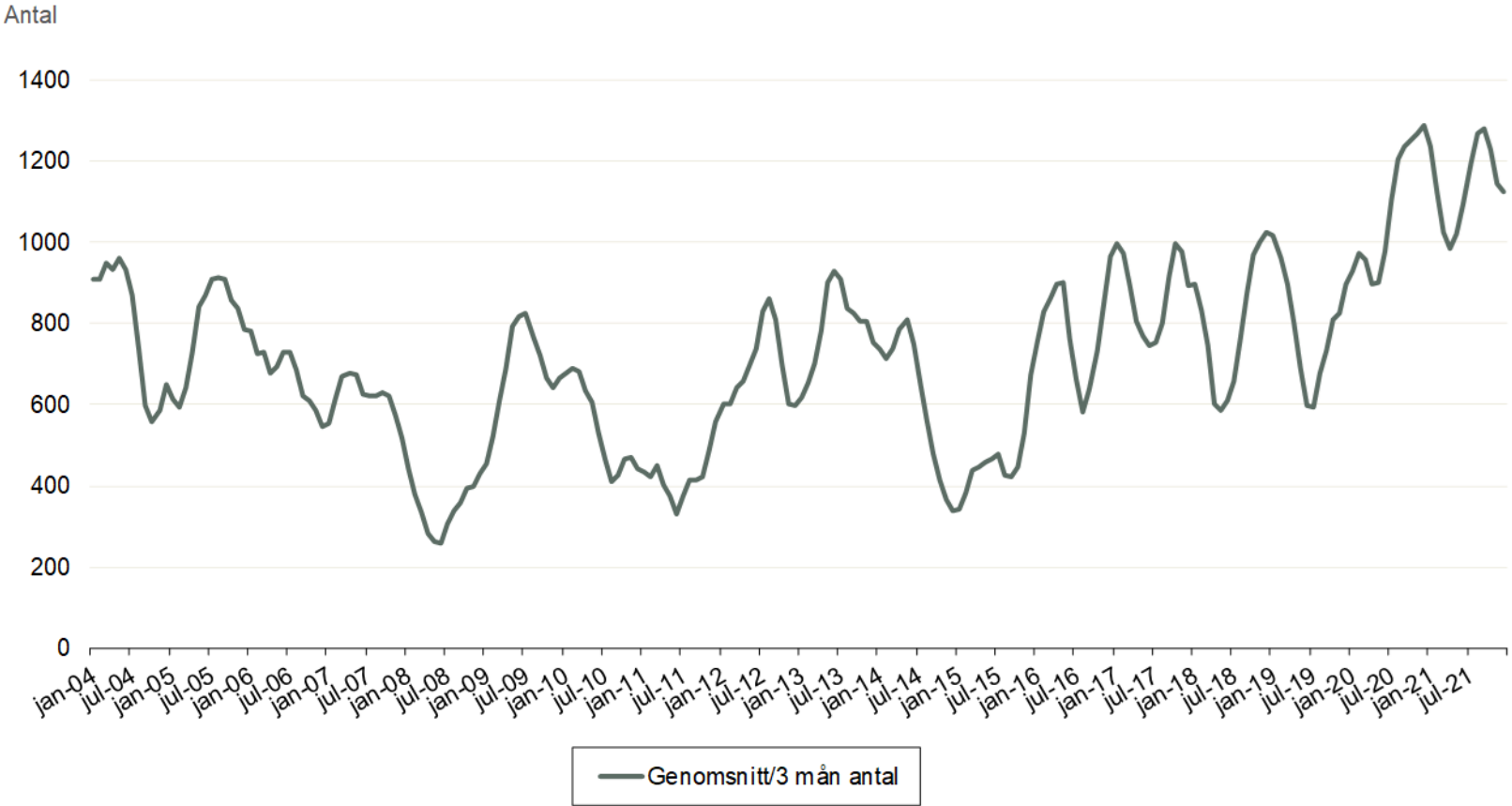
HVB externt, vuxna fördelat på insatstyp

	jul-20	aug-20	sep-20	okt-20	nov-20	dec-20	jan-21	feb-21	mar-21	apr-21	maj-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Placering LVM	19	17	21	19	19	16	13	13	11	9	9	9	10	8	9	9	7	7
Placering SoL	23	24	19	25	29	27	24	25	29	29	29	37	40	37	35	32	30	35
Antal unika personer	42	42	40	43	47	42	37	37	39	38	38	45	49	45	44	40	37	41

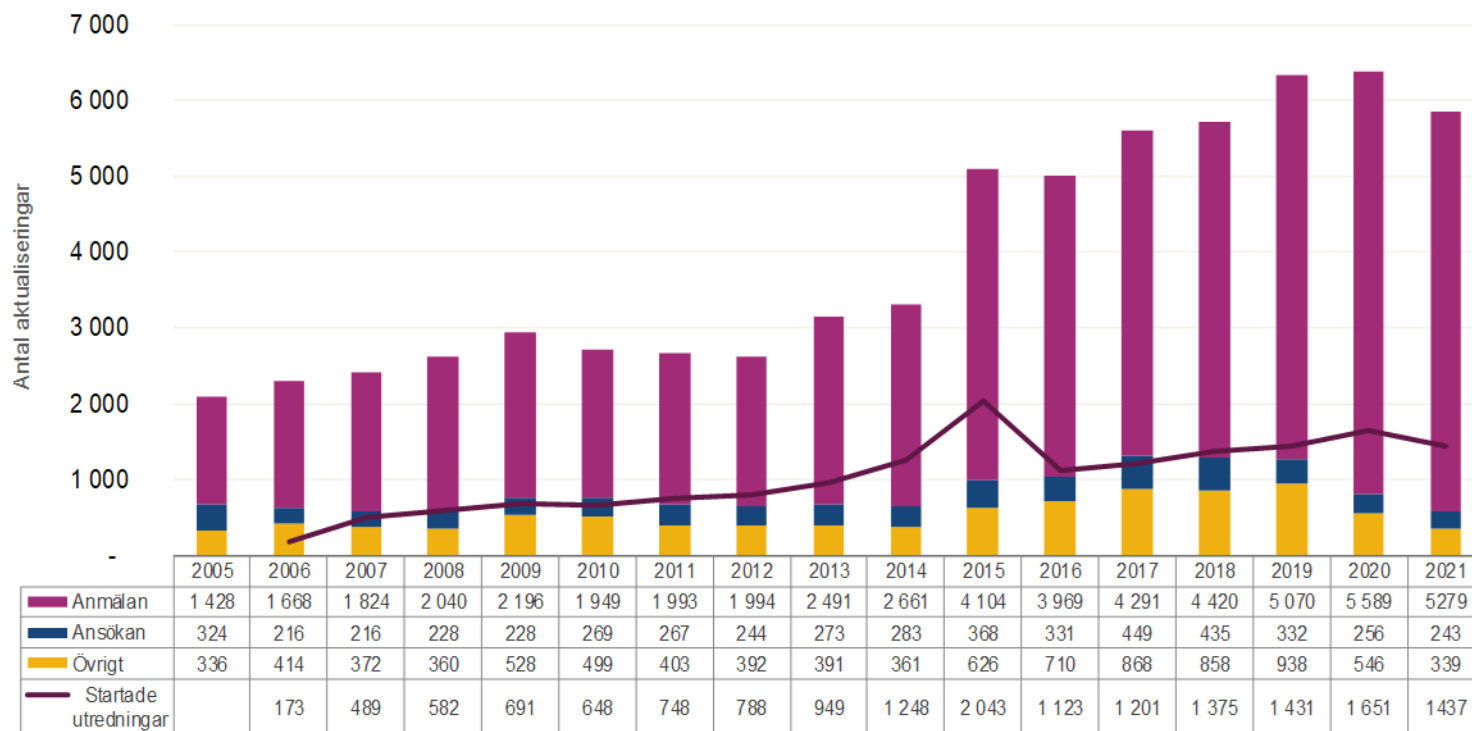

Externa* vårddyggn, vuxna

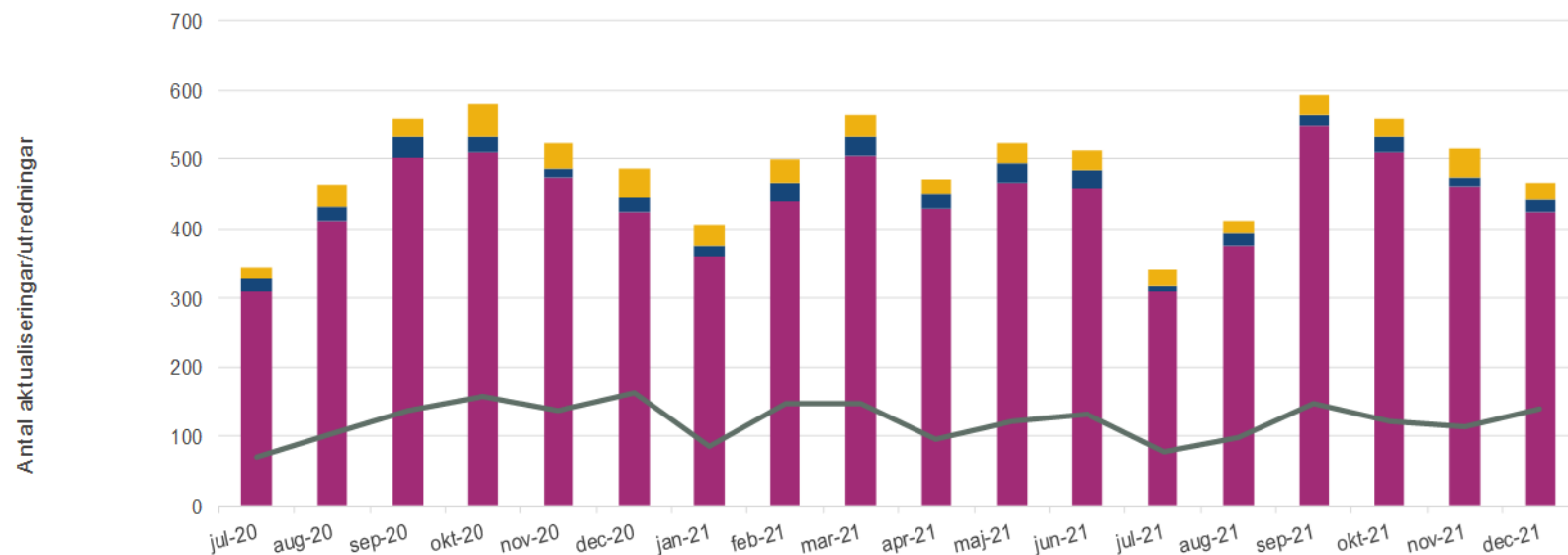

Aktualiseringar och startade utredningar, barn och unga (ackumulerat)

Aktualiseringar och startade utredningar, barn och unga

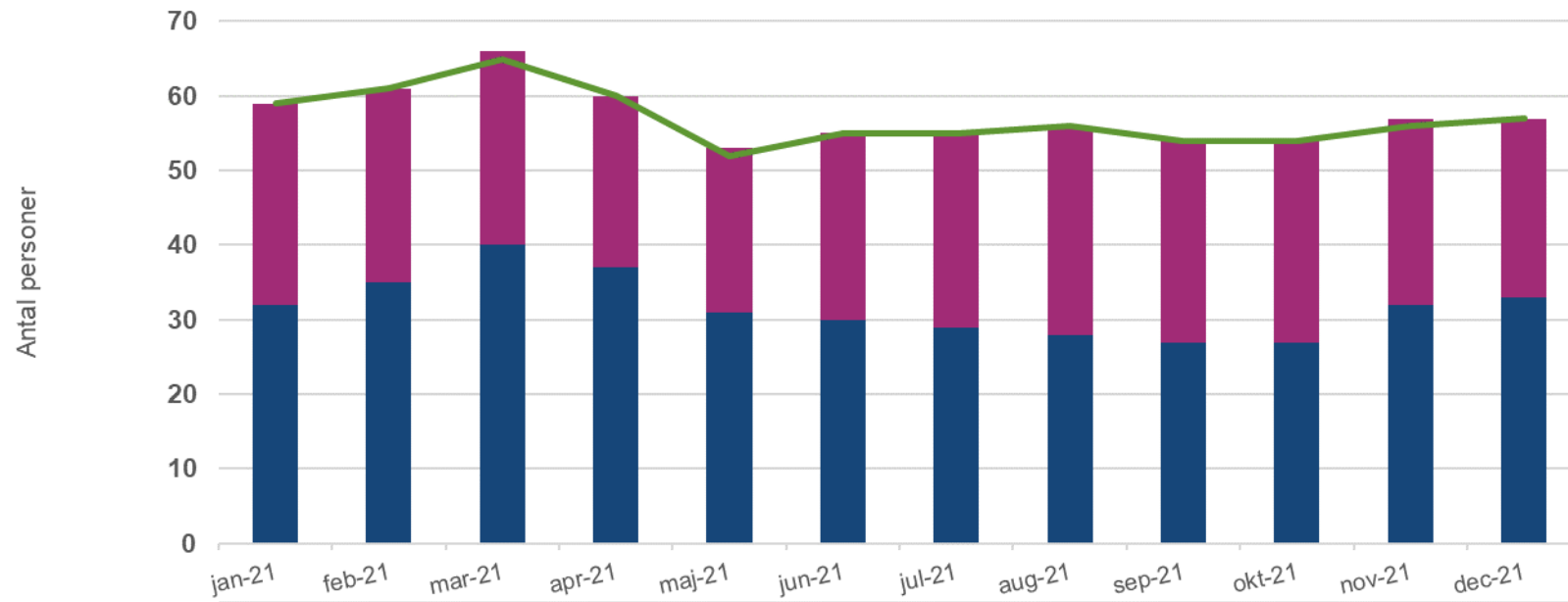

	jul-20	aug-20	sep-20	okt-20	nov-20	dec-20	jan-21	feb-21	mar-21	apr-21	maj-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Övrigt	17	29	25	47	36	40	33	34	31	21	30	27	25	18	28	27	40	25
Ansökan	16	23	30	23	13	21	15	26	30	20	26	27	8	20	17	21	14	19
Anmälan	311	410	503	511	474	425	359	440	504	429	467	458	309	374	548	511	460	423
Startade utredningar	70	104	137	158	138	164	86	148	149	97	123	133	78	99	149	121	114	140

■ Anmälan
 ■ Ansökan
 ■ Övrigt
 — Startade utredningar

HVB externt, barn och unga fördelat på insatstyp

	jan-21	feb-21	mar-21	apr-21	maj-21	jun-21	jul-21	aug-21	sep-21	okt-21	nov-21	dec-21
Placering LVU	27	26	26	23	22	25	26	28	27	27	25	24
Placering SoL	32	35	40	37	31	30	29	28	27	27	32	33
Antal unika personer	59	61	65	60	52	55	55	56	54	54	56	57

Externa* vårddygn, barn och unga exkl. ensamkommande barn

Antal

2500

2000

1500

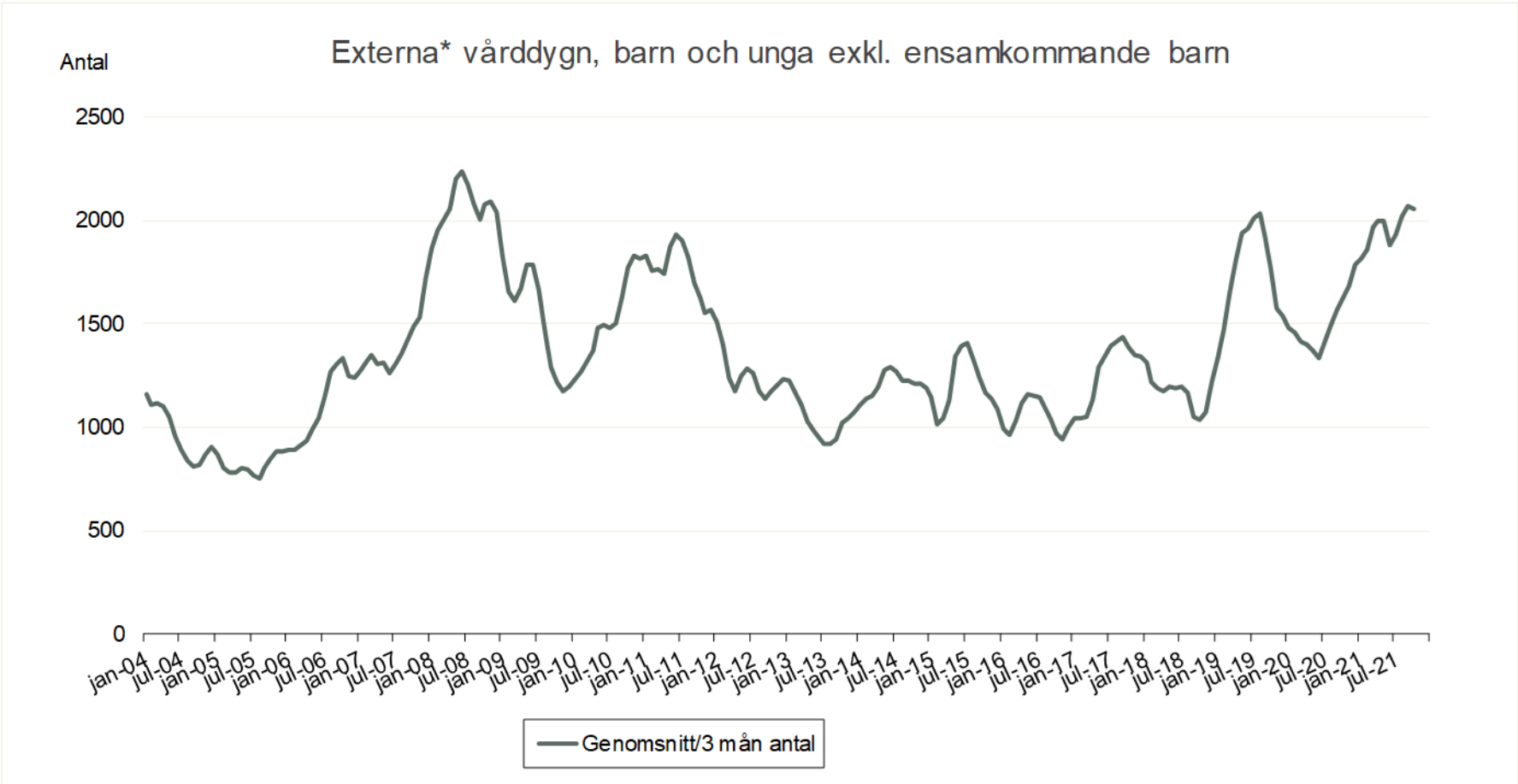
1000

500

0

jan-04 jul-04 jan-05 jul-05 jan-06 jul-06 jan-07 jul-07 jan-08 jul-08 jan-09 jul-09 jan-10 jul-10 jan-11 jul-11 jan-12 jul-12 jan-13 jul-13 jan-14 jul-14 jan-15 jul-15 jan-16 jul-16 jan-17 jul-17 jan-18 jul-18 jan-19 jul-19 jan-20 jul-20 jan-21 jul-21

— Genomsnitt/3 mån antal

Kostnader KOLADA 2019/2020

Individ- och familjeomsorg, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	8 911	9 439
Gävle	6 281	7 160
Västerås	6 793	6 641
Södertälje	6 981	6 568
Norrköping	6 453	6 211
Linköping	5 895	6 063
Helsingborg	5 743	5 961
Örebro	5 752	5 899
Uppsala	5 390	5 724
Karlstad	5 402	5 407
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	5 195	5 357
Sundsvall	5 091	5 335
Kristianstad	4 942	5 138
Riket	4 891	5 044
Jönköping	4 687	4 841
Umeå	4 164	4 406
Järfälla	4 209	4 380
Borås	3 944	4 133
Luleå	4 101	3 987
Växjö	4 192	3 973
Nacka	3 068	3 833
Halmstad	3 391	3 609

Ekonomiskt bistånd, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	2 630	2 909
Södertälje	2 184	2 275
Norrköping	2 427	2 158
Gävle	1 916	2 136
Helsingborg	1 970	2 131
Uppsala	1 930	1 951
Linköping	1 952	1 938
Kristianstad	1 789	1 892
Örebro	1 732	1 803
Västerås	1 749	1 774
Karlstad	1 493	1 615
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	1 472	1 572
Sundsvall	1 441	1 567
Riket	1 432	1 486
Jönköping	1 167	1 185
Järfälla	1 097	1 155
Växjö	1 119	1 123
Luleå	1 044	1 051
Halmstad	1 068	1 046
Umeå	1 005	1 039
Borås	771	812
Nacka	642	693

Barn- och ungdomsvård, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	3 750	3 724
Västerås	2 950	3 149
Gävle	2 448	3 056
Södertälje	2 970	2 954
Linköping	2 675	2 863
Norrköping	2 739	2 842
Örebro	2 732	2 815
Uppsala	2 436	2 748
Helsingborg	2 633	2 522
Jönköping	2 355	2 422
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	2 345	2 366
Riket	2 238	2 342
Umeå	2 152	2 336
Kristianstad	2 190	2 316
Nacka	1 504	2 183
Järfälla	2 168	2 183
Karlstad	2 216	2 120
Sundsvall	2 167	2 075
Borås	1 856	1 924
Växjö	1 916	1 841
Halmstad	1 590	1 642
Luleå	1 250	1 260

Missbrukarvård vuxna, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	1 873	2 085
Gävle	1 246	1 597
Luleå	1 392	1 297
Sundsvall	1 079	1 201
Borås	1 136	1 198
Karlstad	1 108	1 129
Västerås	1 252	1 101
Linköping	1 112	1 098
Helsingborg	936	1 098
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	986	1 018
Norrköping	954	890
Umeå	842	848
Jönköping	794	843
Örebro	818	828
Riket	813	810
Södertälje	940	795
Järfälla	642	718
Halmstad	507	654
Kristianstad	568	596
Växjö	667	595
Uppsala	593	590
Nacka	469	449

Övrig vuxenvård, kr/inv

Kommun	2019	2020
Eskilstuna	538	610
Västerås	733	510
Karlstad	498	461
Örebro	434	412
Södertälje	739	399
Sundsvall	305	394
Nacka	354	390
Uppsala	346	354
Luleå	344	320
Riket	310	308
Växjö	379	307
Jönköping	273	293
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	278	291
Norrköping	255	256
Gävle	561	247
Kristianstad	273	229
Järfälla	192	209
Halmstad	110	146
Borås	105	128
Helsingborg	93	96
Umeå	81	94
Linköping	72	72

Familjerätt och familjerådgivning, kr/inv

Kommun	2019	2020
Södertälje	148	145
Gävle	110	124
Halmstad	116	121
Nacka	99	119
Järfälla	109	115
Helsingborg	112	114
Eskilstuna	121	111
Liknande kommuner IFO, Gävle, 2018	114	110
Västerås	108	107
Växjö	111	106
Kristianstad	122	105
Jönköping	98	99
Riket	96	98
Sundsvall	98	97
Linköping	85	92
Umeå	84	88
Karlstad	87	82
Uppsala	85	81
Borås	75	71
Norrköping	77	65
Luleå	71	59
Örebro	37	41